

Міністерство екології та природних ресурсів України
Карпатський біосферний заповідник

**БУКОВІ ПРАЛІСИ
ТА ДАВНІ БУКОВІ ЛІСИ ЄВРОПИ:
ПРОБЛЕМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ
ТА СТАЛОГО ВИКОРИСТАННЯ**

ПРОГРАМА
міжнародної науково-практичної конференції
16 – 22 вересня 2013 р.

Рахів – 2013

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Конференція проведена за
фінансової підтримки ЮНЕСКО
(Програма участі ЮНЕСКО
на 2012-2013 рр., номер заявки
6651423005 UKR)

Conference is funded through
the UNESCO Participation
Programme for 2012-2013
(request number 6651423005 UKR)

Вельмишановний (а) _____

Запрошуємо Вас взяти участь у роботі Міжнародної науково-практичної конференції «Букові праліси та давні букові ліси Європи: проблеми збереження та сталого використання», присвяченої 45-річчю створення Карпатського заповідника. Програма передбачає пленарні (15 хв.), секційні (до 10 хв.) та стендові доповіді.

Оргкомітет

Dear _____

We cordially invite you to participate in the International Conference “Primeval and Ancient Beech Forests of Europe: Problems of Protection and Sustainable Use”, dedicated to the 45th anniversary of the Carpathian Reserve. The program includes plenary (up to 15 min.), section (up to 10 min.) and poster presentations.

Organizing Committee

ЗАЇЗД І РЕЄСТРАЦІЯ УЧАСНИКІВ

Конференція відбудеться в м. Рахові, яке має пряме залізничне сполучення з містами Львів, Івано-Франківськ та автобусне сполучення з містами Ужгород, Івано-Франківськ, Чернівці.

З **Ужгорода** протягом дня з Центрального автовокзалу курсують автобуси та маршрутні таксі «Ужгород – Рахів», «Ужгород – Ясіня» та «Ужгород – Чернівці».

Зі **Львова** щоденно о 15⁵⁷ відправляється потяг «Львів – Рахів» (прибуття до Рахова в 23³⁵).

З **Івано-Франківська** до Рахова можна добратися дизель-потягом «Івано-Франківськ – Рахів», що відправляється о 3²⁸ і прибуває о 7⁵⁸; потягом «Львів – Рахів» (див. вище), що відправляється з Івано-Франківська о 19¹⁰, та автобусами сполучення «Івано-Франківськ – Мукачево», «Івано-Франківськ – Тячів» та «Івано-Франківськ – Рахів».

При плануванні зворотної поїздки просимо врахувати, що 18 та 19 вересня курсування потяга «Рахів – Львів» скасовано (за інформацією веб-сайту Укрзалізниці).

Реєстрація учасників конференції проходитьме **16 вересня** з 15 год. в приміщенні готелю «Європа» (вул. Миру, 42), що знаходиться на відстані близько 600 метрів від залізничного та автобусного вокзалів, та **17 вересня** від 8 год. до 10 год. в приміщенні Рахівської райдержадміністрації (вул. Миру, 1), що знаходиться на відстані близько 300 метрів від залізничного та автобусного вокзалів.

Свою участь у конференції просимо підтвердити електронною поштою **cbr-rakhiv@ukr.net**, телефоном **(03132) 2-21-93** або факсом **(03132) 2-26-59**.

ARRIVAL AND REGISTRATION

The Conference will be held in Rakhiv, which has an appropriate railway and motorway connection with such cities as Uzhhorod, Lviv, Ivano-Frankivsk and Chernivtsi.

Uzhhorod – all day there are buses and mini-buses “Uzhhorod – Rakhiv” departing from the central bus station, “Uzhhorod – Yasinia” and “Uzhhorod – Chernivtsi”.

From **Lviv** – every day at 15⁵⁷ there is a train “Lviv – Rakhiv” (arrival in Rakhiv at 23³⁵).

From **Ivano-Frankivsk** to Rakhiv you can get by the train “Ivano-Frankivsk – Rakhiv” (departure at 3²⁸ and arrival at 7⁵⁸); by the train “Lviv – Rakhiv” (see above), which starts from Ivano-Frankivsk at 19¹⁰, and by buses running in the following directions: “Ivano-Frankivsk – Mukachevo”, “Ivano-Frankivsk – Tiachiv” and “Ivano-Frankivsk – Rakhiv”.

When planning a return trip, please note that on 18 and 19 September running of trains “Rakhiv – Lviv” is canceled.

Registration of the participants starts at 3 p.m. on **September 16** in the hotel “Europa” (Myru Str., 42), which is in some 600 m from the railway and bus stations. Registration will also be available on **September 17** from 8 to 10 a.m. in the building of the Rakhiv District State Administration (Myru Str., 1) which is in some 300 m from the railway and bus stations.

Please confirm your participation by the e-mail **cbr-rakhiv@ukr.net**, telephone **+380 3132 22193** or fax **+380 3132 22659**.

ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ

16 вересня

Заїзд та поселення

Реєстрація учасників конференції
з 15.00 у приміщенні готелю «Європа»
(вул. Миру, 42)

17 вересня

8.00-9.00 – сніданок

8.00-10.00 – реєстрація учасників
(Рахівська РДА, вул. Миру, 1)

10.00-10.15 – **відкриття конференції**

10.15-12.00 – **пленарне засідання** (*регламент – 15 хв.*)

Гамор Ф.Д. Щодо українського внеску у справу збереження та вивчення букових пралісів Європи (*Карпатський біосферний заповідник, м. Рахів, Україна*)

Knapp Г. Букові ліси – спільна природна спадщина Європи. Процес підготовки кінцевої європейської номінації до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (*Міжнародна академія охорони природи, о. Вільм, Німеччина*)

Зиман С.М. Огляд букових лісів у Європі (*Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, м. Київ, Україна*)

Амброш Л. Стан визначної глобальної цінності в словацькій частині серійного об'єкта всесвітньої спадщини «Букові праліси Карпат та давні букові ліси Німеччини» у світлі Рішення № 37 СОМ 7В.26 Комітету всесвітньої спадщини в Пномпені (*Міністерство навколишнього середовища Словацької республіки, м. Братислава, Словаччина*)

Гобсон П.Р.¹, Ібіш П.Л.² Лісогосподарська діяльність: імітуючі процеси і закономірності в старовікових лісах з метою сприяння сталому лісовому господарству при глобальних змінах (¹Коледж Рітл, м. Челмсфорд, Великобританія; ²Університет сталого розвитку, м. Еберсвальде, Німеччина)

Волощук І. Від опису екосистем до дослідження екологічних процесів (Університет Матея Бела, м. Банська Бистриця, Словаччина)

Стойко С.М. Значення реліктових пралісових екосистем Карпатського біосферного заповідника для з'ясування післяльодовикового розвитку лісів (Інститут екології Карпат НАН України, м. Львів, Україна)

Бауер М. Про досвід проведення еколого-освітньої роботи в національних парках Німеччини (Національний парк «Келлервальд-Едерзеє», м. Бад-Вільдунген, Німеччина)

12.00-12.20 – перерва на каву

12.20-14.30 – **пленарне засідання** (регламент – 15 хв.)

Лавний В.В. Букові праліси Карпат як модель для наближеного до природи лісівництва (Національний лісотехнічний університет України, м. Львів, Україна)

Дудка І.О. Ксилофільні гриби та грибоподібні організми в пралісах і давніх букових лісах Українських Карпат (Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, м. Київ, Україна)

Комендар В.І. Угольський масив Карпатського біосферного заповідника (Ужгородський національний університет, м. Ужгород, Україна)

Коммармот Б.¹, Гамор Ф.Д.² Українсько-швейцарські проекти із вивчення букових пралісів Карпат: деякі підсумки та перспективи (¹Швейцарський федеральний інститут лісових, снігових та ландшафтних досліджень WSL, м. Бірменсдорф, Швейцарія; ²Карпатський біосферний заповідник, м. Рахів, Україна)

Шпарик Ю.С.¹, Беркела Ю.Ю.², Яновська І.М.³ Зміни структури букових пралісів та напрямки впровадження результатів їх досліджень в практику сталого управління лісами (¹Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, м. Івано-Франківськ; ²Карпатський біосферний заповідник, м. Рахів; ³Український науково-дослідний інститут гірського лісівництва ім. П.С. Пастернака, м. Івано-Франківськ, Україна)

Мельник В.І. Букові ліси Подільської височини – унікальні осередки флористичного різноманіття (Національний ботанічний сад ім. М.М. Гришка НАН України, м. Київ, Україна)

Ді Філіппо А.¹, Педротті Ф.², Скіроне Б.¹, Скоппола А.¹, З'яко Е.¹, Піовесан Ж.¹ Додаткова цінність букових пралісів і давніх букових лісів Апеннін: унікальні компоненти для їхнього довголіття та комплексна біогеографія видів в рефугіумах південної межі поширення даного виду (Університет Тусція, м. Вітербо; Університет Камерино, м. Камерино, Італія)

Стадницький Ю.І. Розвиток прилеглих до букових пралісів / давніх лісів територіальних громад: не лише компенсації (Політехніка Свентокишська, м. Кельце, Польща)

Третяк П.Р. Необхідність охорони різноманіття лісів союзу *Fagion sylvaticae* Карпатської частини басейну Дністра (Державний природознавчий музей НАН України, м. Львів, Україна)

Чорнобай Ю.М. Детритна діагностика буферного оточення пралісів (Державний природознавчий музей НАН України, м. Львів, Україна)

Михайлик А.К. Роль кінематографа і ЗМІ у збереженні та сталому використанні букових пралісів та давніх лісів Європи (Національна спілка кінематографістів України, м. Київ, Україна)

Катона К., Гайду М., Форкош А., Семеті Л. Вплив преференційного випасу худоби в різновіковому буковому лісі в Угорщині (Університет Святого Іштвана, Інститут охорони дикої природи, м. Геделле, Угорщина)

Жовинський Е.Я.¹, Крюченко Н.О.¹, Папарига П.С.²
Геохімічна складова букових пралісів Карпатського біосферного заповідника (¹Інститут геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка НАН України, м. Київ; ²Карпатський біосферний заповідник, м. Рахів, Україна)

14.30-15.30 – обідня перерва

15.30-16.30 – секційні доповіді (регламент – до 10 хв.)

16.30-17.00 – перерва на каву

17.00-18.00 – секційні доповіді (регламент – до 10 хв.)

СЕКЦІЯ 1

Сучасний стан інвентаризації та досліджень букових пралісів і давніх лісів

Белей Л.М., Годованець В.І., Киселюк О.І., Боберський Ю.Ю., Тимчук О.В., Федорчук Н.М., Побережник В.Й. Поширення та основні характеристики букових старовікових лісів та квазі-пралісів Карпатського національного природного парку (Карпатський національний природний парк, м. Яремче, Україна)

Бондаренко З.Д.¹, Покин'ячерода В.Ф.² Старовікові букові ліси Криму – потенційні складові частини об'єкта Всесвітньої спадщини (¹Ялтинський гірсько-лісовий природний заповідник, м. Ялта; ²Карпатський біосферний заповідник, м. Рахів, Україна)

Зеленчук Я.І., Мацап'як Л.Ф., Форгіль Я.С. Смерекові праліси національного природного парку «Верховинський» (Національний природний парк «Верховинський», с. Верхній Ясенів, Україна)

Криницький Г.Т., Бондаренко В. Д., Попадинець І.М. Природні букові ліси на східній межі ареалу бука лісового (Національний лісотехнічний університет України, м. Львів, Україна)

Пророчук В.В., Лосюк В.П., Савчук Г.В. Пралісові екосистеми НПП «Гуцульщина» (Національний природний парк «Гуцульщина», м. Косів, Україна)

Устименко П.М.¹, Дубина Д.В.¹, Зиман С.М.¹, Дербак М.Ю.², Тюх Ю.Ю.² Сучасний стан букових пралісів НПП «Синевир» (¹Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, м. Київ; ²Національний природний парк «Синевир», с. Синевір-Острівки, Україна)

Черневий Ю.І. Старовікові ялицево-букові ліси гірської частини басейну Дністра і проблеми їх охорони (*Прикарпатський лісогосподарський коледж, м. Болехів, Україна*)

СЕКЦІЯ 2

Роль букових пралісів і давніх лісів у збереженні біологічного різноманіття

Антосяк Т.М., Козурак А.В., Волощук М.І., Кабаль М.В., Сухарюк Д.Д. Букові ліси з участю *Leucosyptis vernum* L. в Угольсько-Широколужанському масиві: поширення, різноманіття та заходи щодо збереження (*Карпатський біосферний заповідник, м. Рахів, Україна*)

Антонюк К.В. Адаптивні тренди екоморф амфібіотичних комах (Insecta: Ephemeroptera) Карпатського регіону (*Державний природознавчий музей НАН України, м. Львів, Україна*)

Баишта А.-Т.В.¹, Коваль Н.П.² Старовікові букові ліси Ужанського НПП – важливі оселища рідкісних видів рукокрилих (Chiroptera) (¹Інститут екології Карпат НАН України, м. Львів; ²Ужанський національний природний парк, смт. Великий Березний, Україна)

Буняк В.І., Гнєзділова В.І. Раритетні види Orchidaceae у вторинних букових пралісах Сивулянсько-Станимирських Горган (*Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, м. Івано-Франківськ, Україна*)

Горбань І.М., Горбань Л.І. Фауна птахів та ссавців букових пралісів та давніх букових лісів Українського Розточчя (*Природний заповідник «Розточчя», смт. Івано-Франково, Україна*)

Горбань Л.І., Горбань І.М. Амфібії та плазуни давніх букових лісів Заходу України (*Природний заповідник «Розточчя», смт. Івано-Франково, Україна*)

Довганич Я.О., Довганич В.Я. Благородний олень у зоні діяльності Карпатського біосферного заповідника (*Карпатський біосферний заповідник, м. Рахів, Україна*)

Загорський В.С., Борщук Є.М. Формування екологічної мережі і проблема збереження букових лісів (*Львівський регіональний інститут державного управління НАДУ при Президентові України, м. Львів, Україна*)

Іжик Г.В., Чернявський М.В. Ксилотрофи букових пралісів Карпатського біосферного заповідника (*Національний лісотехнічний університет України, м. Львів, Україна*)

Кабаль М.В.¹, Проць М.Д.¹, Сухарюк Д.Д.¹, Чернявський М.В.² Структура високогірних природних букових лісів Угольсько-Широколужанського масиву (*¹Карпатський біосферний заповідник, м. Рахів; ²Національний лісотехнічний університет України, м. Львів, Україна*)

Кабаль М.В., Сухарюк Д.Д., Полянчук І.Й., Вербіцький В.В. Сучасний стан природних чистих ялинників Карпатського біосферного заповідника (*Карпатський біосферний заповідник, м. Рахів, Україна*)

Кваковська І.М., Копач В.О. Раритетне флористичне та фітоценотичне різноманіття пралісів Ужанського НПП (*Ужанський національний природний парк, смт. Великий Березний, Україна*)

Клапчук В.М. Ліси Галичини: археографія проблеми (*Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, м. Івано-Франківськ, Україна*)

Козурак А.В., Андрійчук Н.Ф., Маляр В.В. Фенологічні спостереження за індикаторними видами рослин букового пралісу Угольського масиву (*Карпатський біосферний заповідник, м. Рахів, Україна*)

Коржик В.П. Букові ліси в структурі природно-заповідного фонду Хотинської височини і їх роль (*Національний природний парк «Хотинський», м. Чернівці, Україна*)

Ординець О.В.¹, Надєїна О.В.^{2,3} Різноманіття та екологічні особливості дереворуйнівних грибів Угольсько-Широколужан-

ського масиву Карпатського біосферного заповідника (Закарпатська область, Україна) (¹Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, м. Харків; ²Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, м. Київ, Україна; ³Швейцарський федеральний інститут лісових, снігових та ландшафтних досліджень WSL, м. Бірменсдорф, Швейцарія)

Папарига П.С., Пінаш Л.І., Андрійчук Н.Ф., Маляр В.В. Сніговий покрив високогір'я Угольсько-Широколужанського масиву Карпатського біосферного заповідника – індикатор стану довкілля (*Карпатський біосферний заповідник, м. Рахів, Україна*)

Різун В.Б.¹, Різун Е.М.² Природні та похідні екотони та їх значення для підтримання фауністичного різноманіття (¹Державний природознавчий музей НАН України, м. Львів; ²Національний лісотехнічний університет України, м. Львів, Україна)

Різун В.Б.¹, Слободян О.М.² Жуки-туруни (Coleoptera, Carabidae) пралісів природного заповідника «Горгани» (¹Державний природознавчий музей НАН України, м. Львів; ²Природний заповідник «Горгани», м. Надвірна, Україна)

Терехова Ж.В. Різноманіття давніх букових лісів Хотинської височини (*Національний природний парк «Хотинський», м. Хотин, Україна*)

Федоряк М.М., Ярошинська О.Г. Павуки-герпетобіонти ландшафтного заказника загальнодержавного значення «Цецино» (весняний аспект) (*Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, м. Чернівці, Україна*)

Ференц Н.М., Стрямець Г.В., Хомин І.Г. Рідкісні види флори давніх букових лісів природного заповідника «Розточчя» (*Природний заповідник «Розточчя», смт. Івано-Франкове, Україна*)

Чумак М.В. Пралісові реліктові ксилобіонтні види жуків (Insecta, Coleoptera) Угольського масиву Карпатського заповідника (*Інститут екології Карпат НАН України, м. Львів, Україна*)

Шумик М.І.¹, Волощук М.І.², Белова Н.Ю.¹ Мікориза *Rhododendron myrtifolium* Schott et Kotschy: особливості розвитку та значення (¹Національний ботанічний сад ім. М.М. Гришка НАН України, м. Київ; ²Карпатський біосферний заповідник, м. Рахів, Україна)

Шумська Н.В. Давні букові ліси субформації *Fageta sylvaticae* у Галицькому національному природному парку: ценотичне різноманіття (*Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, м. Івано-Франківськ, Україна*)

СЕКЦІЯ 3

Значення букових пралісів та давніх букових лісів для пом'якшення впливу глобальних кліматичних змін та впровадження екологічних моделей сталого лісокористування

Бедернічек Т.Ю.¹, Гамкало З.Г.², Коній С.Л.³ Індикаторна роль лабільної органічної речовини ґрунту для оцінки стану природних лісів за умов глобального потепління (¹*Інститут агроекології і природокористування НААН, м. Київ;* ²*Львівський національний університет ім. І. Франка, м. Львів;* ³*Національний лісотехнічний університет України, м. Львів, Україна*)

Бочкор Г.М. Схема планування території як складова механізму залучення фінансових ресурсів для збереження букових пралісів у Закарпатській області (*Карпатський біосферний заповідник, м. Рахів, Україна*)

Ковбаснюк А.Р.¹, Ковбаснюк Р.М.² Статус об'єкта Всесвітньої природної спадщини ЮНЕСКО та можливості його використання для збереження букових пралісів Карпат (¹*Національний університет «Одеська юридична академія», м. Одеса;* ²*Карпатський біосферний заповідник, м. Рахів, Україна*)

Коржик В.П. До питання східної межі поширення бука на Буковині (Прут-Дністерське межиріччя) (*Національний природний парк «Хотинський», м. Чернівці, Україна*)

Москалюк Б.І., Бочкор Г.М. Значення лісових екосистем для збалансованого розвитку територіальних громад (*Карпатський біосферний заповідник, м. Рахів, Україна*)

Полянчук І.Й., Кабаль М.В. Шляхи мінімізації використання лісових ресурсів для забезпечення дровами населених пунктів в зоні розміщення букових пралісів Рахівського району (*Карпатський біосферний заповідник, м. Рахів, Україна*)

СЕКЦІЯ 4

Використання букових пралісів і давніх лісів у наукових, освітніх та екотуристичних цілях

Бундзяк Й.Й. Особливості проведення тематичних екскурсій в букових пралісах (*Карпатський біосферний заповідник, м. Рахів, Україна*)

Горбань О.І. Перспективи екологічного туризму на природоохоронних територіях з буковими пралісам (*Львівський національний університет ім. І. Франка, м. Львів, Україна*)

Губко В.М.¹, Блумер А.² Туристичний менеджмент-план як засіб управління екотуризмом у природоохоронних територіях Українських Карпат з найменшим впливом на їх екосистеми (¹*Карпатський біосферний заповідник, м. Рахів, Україна;* ²*Асоціація екотуризму Румунії, м. Бухарест, Румунія*)

Кабаль М.В. Екотуризм як приклад використання букових пралісів Угольки для сталого розвитку прилеглих територій (*Карпатський біосферний заповідник, м. Рахів, Україна*)

Лахва С.І. Еколого-освітня діяльність природного заповідника «Горгани» – складова збереження біорізноманіття (*Природний заповідник «Горгани», м. Надвірна, Україна*)

Наливайко А.Є. Діброви Мезинського НПП в освітніх та рекреаційних аспектах (*Мезинський національний природний парк, с. Свердловка, Україна*)

Симочко Л.Ю. Ферментативна активність ґрунту букових пралісових екосистем (*Ужгородський національний університет, м. Ужгород, Україна*)

18.00-18.40 – перегляд фільму

18.00-18.40 – огляд стендових доповідей

СТЕНДОВІ ДОПОВІДІ

Бачинська У.О., Оліяр Г.І. Вікові букові деревостани на східній межі ареалу у природному заповіднику «Медобори» (*Природний заповідник «Медобори», смт. Гримайлів, Україна*)

Боднар Л.М. Екозахисні функції букових пралісів та впровадження природозберігаючих технологій лісокористування (*Ужгородський національний університет, м. Ужгород, Україна*)

Галхіді Л. Давні ліси як важливі елементи навчання лісовій екології (*Всесвітній фонд природи WWF, м. Будапешт, Угорщина*)

Годованець Б.Й. Значення букових пралісів Карпатського біосферного заповідника для збереження рідкісних видів птахів (*Карпатський біосферний заповідник, м. Рахів, Україна*)

Гуменюк І.Р. Граб – *Carpinus betulus* L. – як компонент природних букових лісів Західного Поділля (*Національний лісотехнічний університет, м. Львів, Україна*)

Довганич Я.О. Як зберегти ділянки об'єкта всесвітньої природної спадщини ЮНЕСКО «Букові праліси Карпат та давні букові ліси Німеччини», які знаходяться на території Карпатського біосферного заповідника (*Карпатський біосферний заповідник, м. Рахів, Україна*)

Клімук Ю.В. Роль старих лісів і пралісів природного заповідника «Горгани» у збереженні флористичного і ценотичного різноманіття (*Природний заповідник «Горгани», м. Надвірна, Україна*)

Ляшенко Є.К. Рідкісна ентомофауна букових пралісів Карпатського біосферного заповідника: видовий склад, особливості поширення та екології, потенційні загрози (*Карпатський біосферний заповідник, м. Рахів, Україна*)

Оліферчук В.П., Лук'ячук Н.Г., Назаровець У.Р., Руда М.В., Тарас У.М., Паславський М.М. Вивчення ефективності впливу мікоризоутворюючих грибів при вирощуванні сіянців бука лісового (*Національний лісотехнічний університет України, м. Львів, Україна*)

Пінаш Л.І., Папарига П.С., Маляр В.В., Андрійчук Н.Ф. Гідрохімічні дослідження водотоків Угольсько-Широколужанського масиву Карпатського біосферного заповідника (*Карпатський біосферний заповідник, м. Рахів, Україна*)

Стрямець Г.В., Ференц Н.М., Стрямець Н.С. Старовікові букові ліси Природного заповідника «Розточчя» (*Природний заповідник «Розточчя», смт. Івано-Франкове, Україна*)

18.40-19.00 – прийняття резолюції та закриття конференції

19.00 – урочиста вечера. Вечір інтернаціональної дружби
«Букові праліси єднають народи Європи»

18 вересня

8.00-9.00 – сніданок

9.00 – екскурсія в Угольсько-Широколужанський масив
Карпатського біосферного заповідника

19 – 20 вересня

Європейський семінар «Букові ліси – спільна природна
спадщина Європи» *(за окремою програмою)*

21 вересня

Засідання українсько-словацько-німецького
менеджмент-комітету з питань комплексного управління
об'єкта Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО «Букові праліси
Карпат та давні букові ліси Німеччини»
(за окремою програмою)

Засідання українсько-німецької робочої групи
з питань природоохоронних територій
(за окремою програмою)

22 вересня

Від'їзд учасників і гостей конференції

Ministry for Ecology and Natural Resources of Ukraine
Carpathian Biosphere Reserve

**PRIMEVAL AND ANCIENT
BEECH FORESTS OF EUROPE:
PROBLEMS OF PROTECTION
AND SUSTAINABLE USE**

PROGRAM
of the International Conference
September 16 – 22, 2013

Rakhiv – 2013

PROGRAM OF THE CONFERENCE

September 16

Arrival and accommodation

Registration of conference participants
from 15.00 in the hotel “Europa”
(Myru Str., 42)

September 17

8.00-9.00 – breakfast

8.00-10.00 – registration
(Rakhiv District State Administration, Myru Str., 1)

10.00-10.15 – **opening of the conference**

10.15-12.00 – **plenary session** (*time limit – 15 min.*)

Hamor F.D. Ukrainian contribution into conservation and research of primeval beech forests (*Carpathian Biosphere Reserve, Rakhiv, Ukraine*)

Knapp H.D. Beech Forests – Joint Natural Heritage of Europe. The process towards a finite European nomination to the World Heritage List (*Federal Agency for Nature Conservation, International Academy for Nature Conservation, Isle of Vilm, Germany*)

Ziman S.M. Survey of the beech forests in Europe (*M.G. Kholodny Institute of Botany, NAS of Ukraine, Kyiv, Ukraine*)

Ambros L. The Status of Outstanding Universal Value in the Slovak part of serial World Heritage Site “Primeval Beech Forests of the Carpathians and Ancient Beech Forests of Germany” in the light of the Decision No. 37 COM 7B.26 World Heritage Committee in Phnom Penh (*Ministry of the Environment of the Slovak Republic, Bratislava, Slovakia*)

Hobson P.R.¹, Ibisch P.L.² Forest ecotones: mimicking processes & patterns in old growth forest to promote sustainable forestry under global change (¹Writtle College, Chelmsford, UK; ²Eberswalde University for Sustainable Development, Eberswalde, Germany)

Vološčuk I. From ecosystem description to the research of ecological processes (University of Matej Bel, Banská Bystrica, Slovak Republic)

Stoyko S.M. Significance of the relic primeval forest ecosystems of Carpathian Biosphere Reserve for elucidation of the postglacial forest development (Institute of Ecology of the Carpathians, NAS of Ukraine, Lviv, Ukraine)

Bauer M. The experience of ecological education activities in the national parks of Germany (National Park “Kellerwald-Edersee”, Bad Wildungen, Germany)

12.00-12.20 – coffee break

12.20-14.30 – **plenary session** (time limit – 15 min.)

Lavnyy V.V. Primeval Beech Forests of the Carpathians as a model for the close-to-nature silviculture (Ukrainian National Forestry University, Lviv, Ukraine)

Dudka I.O. Xylophilous fungi and fungi-like organisms in the virgin and old-aged beech forests of the Ukrainian Carpathians (M.G. Kholodny Institute of Botany, NAS of Ukraine, Kyiv, Ukraine)

Komendar V.I. Uholka massif of the Carpathian Biosphere Reserve (Uzhhorod National University, Uzhhorod, Ukraine)

Commarmot B.¹, Hamor F.D.² Ukrainian-Swiss projects on the Carpathian primeval beech forest research: some outcomes and perspectives (¹Swiss Federal Research Institute WSL, Birmensdorf, Switzerland; ²Carpathian Biosphere Reserve, Rakhiv, Ukraine)

Shparyk Y.S.¹, Berkela Y.Y.², Yanovska I.M.³ Changes in beech forest structure and possibilities to implement research outcomes in sustainable forest management (¹Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk; ²Carpathian Biosphere Reserve, Rakhiv; ³P.S. Pasternak Ukrainian Research Institute for Mountain Forestry, NAS of Ukraine, Ivano-Frankivsk, Ukraine)

Melnyk V.I. Beech forests of Podolian Upland as unique centers of floristic diversity (*M.M. Gryshko National Botanical Garden, NAS of Ukraine, Kyiv, Ukraine*)

Di Filippo A.¹, Pedrotti F.², Schirone B.¹, Scoppola A.¹, Ziaco E.¹, Piovesan G.¹ The additional values of Apennines primeval / ancient beech forests: unique components for their longevity and complex biogeography in refuge areas at the species southern range limit (¹*Università della Tuscia, Viterbo*; ² *Università di Camerino, Camerino, Italy*)

Stadnyckyj Yu.I. Development of the communities adjacent to the primeval/oldgrowth beech forests: not only compensation system and subsidies (*Swietokrzyska Polytechnic, Kielce, Poland*)

Tretyak P.R. Need in protection of forests diversity of the *Fagion Sylvaticae* community at the Carpathian part of the Dniester river basin (*State Museum of Natural History, NAS of Ukraine, Lviv, Ukraine*)

Chornobay Yu.M. Detrytal diagnostics of the buffer surrounding of the old virgin forests (*State Museum of Natural History, NAS of Ukraine, Lviv, Ukraine*)

Mykhailyk A.K. The role of cinema and media in the conservation and sustainable use of beech primeval forests and ancient beech forests of Europe (*National Union of Cinematographers of Ukraine, Kyiv, Ukraine*)

Katona K., Hajdu M., Farkas A., Szemethy L. Preferential browsing impact in an uneven-aged beech forest in Hungary (*Szent István University, Institute for Wildlife Conservation, Gödöllő, Hungary*)

Zhovinsky E.Y.¹, Kryuchenko N.O.¹, Paparyha P.S.² Geochemical component primeval beech forests of the Carpathian Biosphere Reserve (¹*M.P. Semenenko Institute of Geochemistry, Mineralogy and Ore Formation, NAS of Ukraine, Kyiv*; ²*Carpathian Biosphere Reserve, Rakhiv, Ukraine*)

14.30-15.30 – lunch

15.30-16.30 – **session presentations** (*time limits – up to 10 min.*)

16.30-17.00 – coffee break

17.00-18.00 – **session presentations** (*time limits – up to 10 min.*)

SESSION 1

Current status of inventory and research of beech primeval and ancient forests

Beley L.M., Hodovanets V.I., Kyseliuk O.I., Boberskyi Y.Y., Tymchuk O.V., Fedorchuk N.M., Poberezhnyk V.Y. Distribution and main characteristics of oldgrowth beech forests and primeval forests in the Carpathian National Nature Park (*Carpathian National Nature Park, Yaremche, Ukraine*)

Bondarenko Z.D.¹, Pokynchereda V.F.² Oldgrowth beech forests of the Crimea as potential component parts of the World Heritage Site (¹*Yalta Mountain-Forest Natural Reserve, Yalta;* ²*Carpathian Biosphere Reserve, Rakhiv, Ukraine*)

Zelenchuk Ya.I., Matsapyak L.F., Forgil Ya.S. Spruce primeval forests of National Nature Park “Verkhovynskyi” (*National Nature Park “Verkhovynskyi”, Verkhni Yaseniv, Ukraine*)

Krynytskyi G.T., Bondarenko V.D., Popadynets I.M. Natural beech forests on the eastern border of the beech forest range (*Ukrainian National Forestry University, Lviv, Ukraine*)

Prorochuk V.V., Losyuk W.P., Savchuk A.V. Primeval forest ecosystems of the National Nature Park “Hutsulshchyna” (*National Nature Park “Hutsulshchyna”, Kosiv, Ukraine*)

Ustymenko P.M.¹, Dubyna D.V.¹, Ziman S.M.¹, Derbak M.Y.², Tiukh Y.Y.² Modern state of the beech virgin forests in NNP “Synevyr” (¹*M.G. Kholodny Institute of Botany, NAS of Ukraine, Kyiv;* ²*National Nature Park “Synevyr”, Synevyr-Ostrivky, Ukraine*)

Chernevyi Y.I. Oldgrowth fir and beech forests of the mountain part of Dniester river basin and problems of their protection (*Pre-Carpathian Forestry College, Bolekhiv, Ukraine*)

SESSION 2

Role of beech primeval and ancient forests in biodiversity conservation

Antosiak T.M., Kozurak A.V., Voloshchuk M.I., Kabal M.V., Sukhariuk D.D. Beech forests with *Leucojum vernum* L. in Uholka-Shyrokyi Luh massif: distribution, diversity and conservation measures (*Carpathian Biosphere Reserve, Rakhiv, Ukraine*)

Antoniuk K.V. Adaptive trends of aquatic insects ekomorphs (Insecta: Ephemeroptera) of the Carpathian region (*State Museum of Natural History, NAS of Ukraine, Lviv, Ukraine*)

Bashta A.-T.V.¹, Koval N.P.² Old-growth forests of the Uzhanskyi NNP as important habitats for rare bat species (Chiroptera) (¹*Institute of Ecology of the Carpathians, NAS of Ukraine, Lviv;* ²*Uzhanskyi National Nature Park, Velykyi Bereznyi, Ukraine*)

Buniak V.I., Gniezdilova V.I. The rare Orchidaceae species in the secondary beech virgin forests of Syvuliansko-Stanymyrski Gorgany (*Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk, Ukraine*)

Gorban I.M., Gorban L.I. Avifauna and mammal fauna of beech primeval and ancient forests in the Ukrainian Roztochya region (*Nature Reserve "Roztochya", Ivano-Frankove, Ukraine*)

Gorban L.I., Gorban I.M. Amphibians and reptiles of ancient beech forests of Western Ukraine (*Nature Reserve "Roztochya", Ivano-Frankove, Ukraine*)

Dovhanych Y.O., Dovhanych V.Y. Red deer within the scope of the Carpathian Biosphere Reserve's activity (*Carpathian Biosphere Reserve, Rakhiv, Ukraine*)

Zagorski V., Borschuk E. Establishment of ecological networks and the conservation of beech forests (*Lviv Regional Institute of Public Administration of the National Academy of Public Administration, Lviv, Ukraine*)

Izhyk H.V., Chernyavsky M.V. Xylotrophe of beech virgin forests of the Carpathians Biosphere Reserve (*Ukrainian National Forestry University, Lviv, Ukraine*)

Kabal M.V.¹, Prots M.D.¹, Sukhariuk D.D.¹, Chernyavsky M.V.²

The structure of highland natural beech forests in Uholka-Shyrokyi Luh massif (¹*Carpathian Biosphere Reserve, Rakhiv*; ²*Ukrainian National Forestry University, Lviv, Ukraine*)

Kabal M.V., Sukhariuk D.D., Polianchuk I.Y., Verbitskyi V.V.

Current status of pure nature spruce forests on the Carpathian biosphere reserve's territory (*Carpathian Biosphere Reserve, Rakhiv, Ukraine*)

Kvakovska I.M., Kopach V.O. Rare floristic and phytocoenotic diversity of virgin forest of the Uzhansky NNP (*Uzhanskyi National Nature Park, Velykyi Bereznyi, Ukraine*)

Klapchuk V.M. The forests of Halychyna: archeography problem (*Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk, Ukraine*)

Kozurak A.V., Andriychuk N.F., Maliar V.V. Phenological observations of indicator species of primeval beech forests in Uholka massif (*Carpathian Biosphere Reserve, Rakhiv, Ukraine*)

Korzyk V.P. Beech forests in structure of nature-protected fund of Khotyn heights and their role (*Khotynskyi National Nature Park, Chernivtsi, Ukraine*)

Ordynets O.V., Nadyeina O.V. Diversity and ecology of wood-rotting fungi of Uholka-Shyrokyi Luh massif of the Carpathian Biosphere Reserve (Transcarpathian region, Ukraine) (¹*V.N. Karazin Kharkiv National University, Kharkiv*; ²*M.G. Kholodny Institute of Botany, NAS of Ukraine, Kyiv, Ukraine*; ³*Swiss Federal Research Institute WSL, Birmensdorf, Switzerland*)

Paparyha P.S., Pipash L.I., Andriychuk N.F., Maliar V.V. Snow cover of Uholka-Shyrokyi Luh massif, the Carpathian Biosphere Reserve, as indicator of environmental status (*Carpathian Biosphere Reserve, Rakhiv, Ukraine*)

Rizun V.B.¹, Rizun E.M.² Natural and anthropogenic ecotones and their importance in the maintenance of faunal diversity (¹*State Museum of Natural History, NAS of Ukraine, Lviv*; ²*Ukrainian National Forestry University, Lviv, Ukraine*)

Rizun V.B.¹, Slobodyan O.M.² Ground-beetles (Coleoptera, Carabidae) of virgin forests of the Nature Reserve “Gorgany” (¹*State Museum of Natural History, NAS of Ukraine, Lviv*; ²*Nature Reserve “Gorgany”, Nadvirna, Ukraine*)

Terekhova Zh.V. The diversity of ancient beech forests on the Khotyn heights (*Khotynskyi National Nature Park, Khotyn, Ukraine*)

Fedoriak M.M., Yaroshynska O.H. Spiders-herpetobiontes of Landscape Conservation Area “Tsetsyno” (spring aspect) (*Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Chernivtsi, Ukraine*)

Ferents N.M., Stryamets H.V., Khomyn I.G. Rare plant species of mature beech forest in Nature Reserve “Roztochya” (*Nature Reserve “Roztochya”, Ivano-Frankove, Ukraine*)

Chumak M.V. Virgin relict saproxylic species of beetles (Insecta, Coleoptera), Uholka massif, the Carpathian Biosphere Reserve (*Institute of Ecology of the Carpathians, NAS of Ukraine, Lviv, Ukraine*)

Shumyk M.I.¹, Voloshchuk M.I.², Belova N.Y.¹ Mycorrhiza *Rhododendron myrtifolium* Scott et Kotschy: development features and values (¹*M.M. Gryshko National Botanical Garden, NAS of Ukraine, Kyiv*; ²*Carpathian Biosphere Reserve, Rakhiv, Ukraine*)

Shumska N.V. Ancient Beech Forests of *Fageta sylvaticae* subformation of the Halych National Nature Park: coenotical diversity (*Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk, Ukraine*)

SESSION 3

The importance of beech primeval and ancient beech forests in global climate change mitigation and implementation of environmental model for sustainable forest management

Bedernichek T.Y.¹, Hamkalo Z.H.², Kopyi S.L.³ Indicative role of labile soil organic matter in the evaluation of old-growth forests’ state (¹*Institute of Agroecology and Environmental management of NAAS, Kyiv*; ²*Ivan Franko National University of Lviv, Lviv*; ³*Ukrainian National Forestry University, Lviv, Ukraine*)

Bochkor H.M. Spatial planning scheme as a component of the fundraising mechanism for the primeval beech forests conservation in the Transcarpathian region (*Carpathian Biosphere Reserve, Rakhiv, Ukraine*)

Kovbasniuk A.R.¹, **Kovbasniuk R.M.**² The legal status of the UNESCO World Heritage Property and possibility of its use for conservation beech primeval forests of the Carpathians (¹*National University "Odesa Law Academy", Odesa;* ²*Carpathian Biosphere Reserve, Rakhiv, Ukraine*)

Korzhyk V.P. On the question of the eastern boundary of beech distribution in Bukovyna (Prut-Dniester interfluve) (*Khotynskiy National Nature Park, Chernivtsi, Ukraine*)

Moskalyuk B.I., Bochkor H.M. Value of forest ecosystems for sustainable development of local communities (*Carpathian Biosphere Reserve, Rakhiv, Ukraine*)

Polianchuk I.Y. Kabal M.V. Minimization ways of forest resources use to provide wood for settlements in the beech forest area in Rakhiv district (*Carpathian Biosphere Reserve, Rakhiv, Ukraine*)

SESSION 4

Beech primeval and ancient forests use with scientific, educational and ecotourism purposes

Bundziak Y.Y. Features of thematic excursions in beech primeval forests (*Carpathian Biosphere Reserve, Rakhiv, Ukraine*)

Gorban O.I. The prospective of ecotourism in protected areas with beech forests (*Ivan Franko National University of Lviv, Lviv, Ukraine*)

Gubko V.M.¹, **Blumer A.**² Tourism management as a tool for ecotourism development within protected areas of the Ukrainian Carpathians with less possible harm for natural ecosystems (¹*Carpathian Biosphere Reserve, Rakhiv, Ukraine;* ²*Association of Ecotourism in Romania, Bucharest, Romania*)

Kabal M.V. Ecotourism as an example of the Uholka beech primeval forests using for sustainable development adjacent areas (*Carpathian Biosphere Reserve, Rakhiv, Ukraine*)

Lakhva S.I. Ecoeducational activities of Nature Reserve “Gorgany” – part of biodiversity conservation (*Nature Reserve “Gorgany”, Nadvirna, Ukraine*)

Nalivayko A.Y. Oak woods of the Mezyn National Nature Park and their role in ecoeducation and recreation aspects (*Mezyn National Nature Park, Sverdlovka, Ukraine*)

Symochko L.Y. Enzymatic activity of soil in primeval beech forest ecosystems (*Uzhhorod National University, Uzhhorod, Ukraine*)

18.00-18.40 – **movie show**

18.00-18.40 – **posters overview**

POSTER PRESENTATIONS

Bachynska U.O., Oliyar H.I. Ancient beech forests on the east border of their natural habitat in the Nature Reserve Medobory (*Nature Reserve Medobory, Hrymailiv, Ukraine*)

Bodnar L.M. Ecological protective functions of beech primeval forests and introduction of nature-friendly technologies in forest management (*Uzhhorod National University, Uzhhorod, Ukraine*)

Gálhidy L. Ancient forest elements as highlights in education of forest ecology (*WWF Hungary, Budapest, Hungary*)

Hodovanets B.Y. Significance of beech virgin forests of the Carpathian Biosphere Reserve for rare bird species conservation (*Carpathian Biosphere Reserve, Rakhiv, Ukraine*)

Gumenyuk I.R. Hornbeam – *Carpinus betulus* L. – as a component of natural beech forests of the Western Podillia (*Ukrainian National Forestry University, Lviv, Ukraine*)

Dovhanych Y.O. How the clusters of the UNESCO World Natural Heritage Property located on the territory of the Carpathian Biosphere Reserve could be protected (*Carpathian Biosphere Reserve, Rakhiv, Ukraine*)

Klimuk Y.V. Role of the old aged forests and virgin forests of Nature Reserve “Gorgany” in preservation of floristic and coenotical variety (*Nature Reserve “Gorgany”, Nadvirna, Ukraine*)

Liashenko Y.K. Rare entomofauna of the virgin beech forest of Carpathian Biosphere Reserve: species composition, distribution and ecology particulars, potential threats (*Carpathian Biosphere Reserve, Rakhiv, Ukraine*)

Oliferchuk V.P., Lukyanchuk N.H., Nazarovets U.R., Ruda M.V., Taras U.M., Paslawskij M.M. A study of the effectiveness of mycorrhiza-forming fungi when growing seedlings of the European beech (*Ukrainian National Forestry University, Lviv, Ukraine*)

Pipash L.I., Paparyha P.S., Maliar V.V., Andriychuk N.F. Hydrochemical research of water in the Uholka-Shyrokyi Luh massif of the Carpathian Biosphere Reserve (*Carpathian Biosphere Reserve, Rakhiv, Ukraine*)

Stryamets H.V., Ferents N.M., Stryamets N.S. Oldgrowth beech forests in Nature Reserve “Roztochya” (*Nature Reserve “Roztochya”, Ivano-Frankove, Ukraine*)

18.40-19.00 – adoption of the Resolution and close-down of the Conference

19.00 – official dinner. The International friendship evening “Beech primeval forests uniting the nations of Europe”

September 18

8.00-9.00 – breakfast

9.00 – excursion to the Uholka-Shyrokyi Luh massif of the Carpathian Biosphere Reserve

19 – 20 September

European Workshop "Primeval Beech Forests – Joint Natural Heritage of Europe" (*a separate program*)

21 September

Session of the Ukrainian-Slovak-German Management Committee on the comprehensive management of a UNESCO World Heritage Site "Primeval Beech Forests of the Carpathians and the Ancient Beech Forests of Germany" (*a separate program*)

Session of the Ukrainian-German working group on Protected Areas (*a separate program*)

September 22

Departure